

Üniversite Öğrencilerinin Bazı Özellikleriyle Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Değerleri Üzerine Bir Araştırma

Erdem ÖZDEMİR*

ÖZET

Bu araştırmamızla 1986-1987 eğitim-öğretim yılında Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümüne devam etmekte olan öğrencilerin bazı müşterek özelliklerini saptayarak bu özelliklerin Beden Eğitimi ve Spora ilişkin değerlere etki edip etmediklerini amaçladık. Sonuçta; bulduğumuz özelliklerin beden eğitimi ve spora yönelik değerleri etkilemediğini görerek bunların nedenlerini bulmaya çalıştık.

SUMMARY

A Study on Some Features of Undergraduates and the Elements Concerning Physical Training and Sports

Whit this study what is aimed at is to determine some of the common features of the students who attend physical education and sport department of faculty of education Uludağ University in the academic year 1986-1987 and come to conclusion if these features affect physical training and some other elements concerning sports. Consequently, we found out that these features had no effect on physical training and the elements concerning sports and tried to find out the reasons for this.

* U.Ü. Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü.

GİRİŞ

Çağımızdaki hızlı gelişim ve değişimler insanları, toplumları sosyal değişime uğratmakta ve insanları sanata karşı olan ilgilerini arttırmaktadır. Sanat; yalnız çağımızda değil insanlığın tüm dönemlerinde önemli işlevler yüklenmiş bir olgu olarak tanımlanabilmektedir. Bu görüşten hareket edildiğinde, sporun da toplumsal bir olgu olduğu anlaşılmakta ve sosyolojinin bir alt disiplini olan spor sosyolojisi içinde ele alınması gerekmektedir.

Genel eğitimin ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi ve spor özellikle; işbirliği, sosyalleşme, karakter şekillendirme ve grup dayanışması gibi sosyal değerlerin oluşmasında katkıda bulunmaktadır. Bu konu sosyologları, psikologları, antropologları, beden eğitimi ve spor eğitimcilerini araştırmalara yöneltmiş, ayrıca "müsabaka", "spor" ve özellikle "oyun" kavramları üzerinde geniş açıklamalarda bulunmaya zorlamıştır.

Spor, toplumsal bir faaliyet olduğuna göre sporcuların da psiko-sosyal varlıklar olarak bilimsel açıdan ele alınmaları kaçınılmazdır. İşte bu nedenle spor sosyolojisi alanında Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin öğrenim düzeyleri, Üniversite takımlarında yer alıp alma, cinsiyet faktörleri ve sosyo-ekonomik durumları ile beden eğitimi ve spora karşı olan tutum ve değerleri arasında nasıl bir ilişki olduğunu saptamak için araştırma yöntemlerine uygun dört bölümden oluşan bu çalışmayı yapmış bulunmaktayız.

PROBLEM VE YÖNTEM

Araştırmamızın bu bölümünü dört ayrı aşama oluşturmaktadır. Bunlar;

1. Araştırma Probleminin Belirlenmesi

Özellikle, toplum değer ve standartlarının değişken olduğu günümüzde yüksek öğrenim gençliğinin değerler profili hakkında bilgi edinmek ile eğitimin fonksiyonelleştirilmesi arasında ilişki olacağı aşikardır. Bu görüşten hareketle, toplumları oluşturan bireylerin ortak tutkusu olan saha ve salonlarda büyük kitleler oluşturan spor olgusu, dünyada olduğu gibi ülkemizde de özel bir önem kazanmıştır.

Zamanımızda, çağdaş anlayışa uygun olarak eğitim ve öğretim gören, bugün için sporcu yarın için spor yöneticisi ve eğitimcisi olacak olan öğrencilerin Eğitim Fakültelerinin Beden Eğitimi ve Spor Bölümlerindeki eğitim ve öğretimlerini etkileyen bazı faktörlerin belirlenmesinde, Türk sporunun sağlıklı bir biçimde gelişebilmesi açısından sayısız yararları vardır. Bu nedenle söz konusu öğrencilerin sahip oldukları değerlerin saptanması gerekmektedir. İşte bu nokta-

dan hareketle araştırmanın problemini "Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin öğrenim düzeyleri, üniversite takımlarında yer alıp almamaları, cinsiyet farklılıkları ve sosyo-ekonomik durumları ile beden eğitimi ve spora karşı tutumları arasında ne tür ilişkiler vardır" biçiminde ifade etmiş bulunuyoruz. Bu problemimizi şu şekilde alt problemlere ayırabiliriz.

1- Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin öğrenim düzeylerine göre beden eğitimi ve spora karşı tutumları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

2- Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinden üniversite takımlarında yer alanlarla yer almayanların beden eğitimi ve spora karşı tutumları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

3- Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin sosyo-ekonomik düzeyleri ile beden eğitimi ve spora karşı tutumları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

4- Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü kız ve erkek öğrencilerinin beden eğitimi ve spora karşı tutumları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

2. Çalışma Hipotezlerinin Geliştirilmesi

Araştırma konumuz üzerinde daha ayrıntılı bir şekilde düşünmemizi sağlamak, diğer taraftan da problemin daha önemli yönleri üzerinde dikkatimizi yoğunlaştırmamızı mümkün kılmak üzere çalışma hipotezlerimizi şu şekilde geliştirmiş bulunuyoruz.

1- Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin öğrenim düzeylerine göre, beden eğitimi ve spora karşı tutumlarında anlamlı farklılık yoktur. Buradan hareketle şu hipotezleri de oluşturabiliriz:

a) Bir ve ikinci sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spora karşı tutumları arasında anlamlı bir fark yoktur.

b) Bir ve üçüncü sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spora karşı tutumları arasında anlamlı bir fark yoktur.

c) Bir ve dördüncü sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spora karşı tutumları arasında anlamlı bir fark yoktur.

d) İki ve üçüncü sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spora karşı tutumları arasında anlamlı bir fark yoktur.

e) İki ve dördüncü sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spora karşı tutumları arasında anlamlı bir fark yoktur.

f) Üç ve dördüncü sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spora karşı tutumları arasında anlamlı bir fark yoktur.

2- Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinden; üniversite takımlarında yer alanlar ile almayanların beden eğitimi ve spora karşı tutumlarında anlamlı farklılık yoktur.

3- Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin; sosyo-ekonomik düzeylerine göre beden eğitimi ve spora karşı tutumları arasında anlamlı farklılık yoktur.

4- Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin cinsiyet faktörüne göre beden eğitimi ve spora karşı tutumlarında anlamlı farklılık yoktur.

Hemen ekleyebiliriz ki, araştırmamızın bazı varsayım ve sınırlamaları da vardır. Araştırmamızın temel varsayımlarını şu şekilde ifade edebiliriz:

a) Araştırmada kullanılan veri toplama araçları öğrencilerin beden eğitimi ve spora karşı belli özellikleri yönünden tutumlarını ölçmektedir.

b) Öğrencilerin; geliştirilen "Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği" ile "Kişisel Sosyo-Ekonomik Bilgi Anketine" objektif ve içtenlikle cevap verdikleri kabul edilmektedir.

c) Seçilen araştırma yöntemi bu araştırmanın amacına, konusuna ve problemin çözümlenmesine elverişlidir.

d) Araştırmada kullanılan çözümlenme teknikleri, verilerin yapısına ve araştırmanın amacına uygun niteliktedir.

Araştırmamızın sahip olduğu sınırlamalar ise şunlardır:

a) Öğrencilerin beden eğitimi ve spora karşı tutumları ile kişisel sosyo-ekonomik durumları hakkında elde edilen bilgiler geliştirilen araçlarla sınırlıdır.

b) Araştırma kapsamına 1986-1987 eğitim-öğretim yılında Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde bulunan ve derslere devam eden öğrenciler alınmıştır.

3. Araştırma Tekniklerinin Seçilmesi

Araştırma teknikleri: a) Verilerin toplanmasına ilişkin teknikler, b) Değişkenler arasındaki ilişkiyi ortaya koymayı amaçlayan teknikler ve c) Elde edilen sonuçların değerlemeye yarayan teknikler olmak üzere üç başlık altında toplanabilmektedir.

Bu araştırmamızda verilerin toplanmasına ilişkin olarak anket tekniğinden yararlanılmış bulunuyoruz. Ankete başvururken yararlandığımız soru cetveli iki bölüm halinde hazırlanmıştır. Araştırma için öğrencilerin kişisel ve sosyo-ekonomik durumlarını belirleyecek 13 sorudan oluşan "Kişisel Sosyo-Ekonomik Bilgi Anketi" formunda yer alan soruların seçenek sayısı 2-7 arasındadır. Puanlandırma her ayrı soru için seçenek sırasına göre yapılmıştır.

Soru cetvelinin ikinci bölümü "Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği"ne ilişkindir. Bu bölümde yer alan sorular belirlenirken C.L. Wear'ın ölçeğinden yararlanılmıştır. Söz konusu ölçek A ve B formları şeklinde 60 sorudan oluştuğu halde, araştırmamızda 15'i negatif, 15'i pozitif olmak üzere 30 soru ele alınmış bulunmaktadır. Soru cetvelinin yaklaşık bir ders saatinde cevaplandırılması arzusunda olduğumuz için soru sayısı 30 olarak belirlenmiştir. Bu sayı belirlenmeden önce C.L. Wear'ın ölçeğindeki 60 soru pilot inceleme olarak 34 öğrenciye uygulanmış ve öğrencilerin her bir soruyu ortalama 1,5 dakikada cevaplandıkları gözlenmiştir. Dolayısıyla bir ders saati içinde 30 soru uygun görülmüştür.

Elde edilen sonuçları değerlendirirken başvurduğumuz teknikler ise "Z Testi" ve "F Testi" dir. Z testinden iki ana kütle ortalaması arasındaki farkın test edilmesinde de yararlanılmaktadır. Kullanılan formül şudur:

$$Z = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{s_{x_1 - x_2}} \quad s_{x_1 - x_2} = \sqrt{\frac{s^2_1}{n_1} + \frac{s^2_2}{n_2}}$$

Bu formüllerde:

\bar{x}_1 : Birinci örneklemin aritmetik ortalamasını,

\bar{x}_2 : İkinci örneklemin aritmetik ortalamasını,

s^2_1 : Birinci örneklemin standart sapmasını,

s^2_2 : İkinci örneklemin standart sapmasını,

n_1 : Birinci örneklemin hacmini ve

n_2 : İkinci örneklemin hacmini ifade etmektedir.

Varyans analizi için de "F Testi"nden yararlanılmıştır. Formül şudur:

$$F = \frac{s^2_b}{s^2_w}$$

Formülde:

s^2_b : Gruplar arası varyansı,

s^2_w : Gruplar içi varyansı ifade etmektedir.

4. Verilerin Toplanması

Örneklem grubu olarak ele aldığımız Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerine uyguladığımız anket yoluyla verileri toplamış bulunmaktayız. Uyguladığımız iki ayrı anket formuyla

öğrencilerin öğrenim düzeyleri, üniversite takımlarında yer alıp almadıkları, bir işte çalışıp çalışmadıkları, ellerine geçen harçlık miktarları, ailelerinin toplam aylık gelirleri, babalarının mesleği ve eğitim düzeyleri ile ailelerinin oturmakta olduğu bölge ve yer hakkında bilgi edinilmeye çalışılırken öğrencilerin beden eğitimi ve spora karşı tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

UYGULAMA

Bu bölümde söz konusu araştırmamızın analiz ve yorumunu yapmaya çalışacağız.

1. Öğrenim Düzeyleri ve Tutumları

Burada hipotezimiz şudur: "Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin öğrenim düzeylerine göre beden eğitimi ve spora karşı tutumlarında farklılık yoktur". Bu hipotezle ilgili olarak incelenen 1. sınıfta (46); 2. sınıfta (48); 3. sınıfta (40) ve 4. sınıfta (39) öğrencinin "Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeğindeki" ortalamalarını sırasıyla (4.56); (4.51); (4.52) ve (4.48) bulduk. Bu verilerden hareketle % 1 anlamlılık düzeyi için yapılan "F Testi" öğrencilerin beden eğitimi ve spora karşı tutumlarını, öğrenim düzeylerine göre farklılık göstermediğini ortaya koymuştur.

2. Üniversite Takımlarında Yer Alıp Almamaları ve Tutumlar

Buradaki hipotezimiz de şudur: "Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin üniversite takımlarında yer alanlar ile yer almayanların beden eğitimi ve spora karşı tutumlarında anlamlı bir farklılık yoktur". Bu hipotezle ilgili olarak incelenen üniversite takımlarında yer alan (104) öğrencinin "Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeğindeki" ortalamalar (4.53) ve standart sapması (0.335)'tir. Buna karşılık yine incelenen üniversite takımlarında yer almayan (69) öğrencinin, "Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeğindeki" ortalamaları (4.54) ve standart sapması (0.219) olarak hesaplanmıştır. Bu verilerden hareketle % 1 anlamlılık düzeyi için yapılan "Z Testi", öğrencilerin beden eğitimi ve spora karşı tutumlarının, üniversite takımlarında yer alıp almama açısından farklılık göstermediğini ortaya koymuştur.

3. Sosyo-Ekonomik Düzeyler ve Tutumlar

Burada ileri süreceğimiz hipotez şudur: "Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin sosyo-ekonomik durumlarına göre beden eğitimi ve spora karşı tutumlarında farklılık yoktur". Bu hipotezi şu ayrı başlıklar altında test etmiş bulunuyoruz:

3.1. Ailelerin Gelirleri ve Tutumlar

Ailelerin gelirlerinin öğrencilerin beden eğitimi ve spora karşı tutumlarında farklılığa neden olup olmadığını test etmek amacıyla, ailelerin gelirleri (50.000 TL.'den az); (50.000 - 100.000 TL. den az) (100.000 - 200.000 TL.'den az); (200.000 - 300.000 TL.'den az); (300.000 - 400.000 TL. den az) ve (400.000 ve +) olmak üzere altı grupta toplanmış ve gruplara sırasıyla (2), (44), (76), (32), (11) ve (8) öğrenci düştüğü, ayrıca her bir grubun "Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeğindeki" ortalamasının yine sırasıyla (4.48), (4.52), (4.52), (4.57), (4.46), (4.36) olduğu belirlenmiştir. Bu verilerden hareketle % 1 anlamlılık düzeyi için yapılan "F Testi" öğrencilerin beden eğitimi ve spora karşı tutumlarının ailelerin gelirlerine göre farklılık göstermediğini ortaya koymuştur.

3.2. Babaların Meslekleri ve Tutumlar

Babaların meslekleri öğrencilerin beden eğitim ve spora karşı tutumlarında bir farklılığa neden oluyor mu? Bu hususu test etmek üzere babaların mesleklerini (serbest meslek), (memur), (çiftçi-esnaf), (sigortalı işçi) ve (sigortasız işçi - mevsimlik işçi) olmak üzere beş değişik mesleki kategoride topladık. Babası bu meslek gruplarında olan sırasıyla (33), (68), (17), (50) ve (5) öğrenci bulundu. Her bir öğrenci grubunun "Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeğindeki" ortalaması yine sırasıyla (4.57), (4.49), (4.64), (4.49) ve (4.45) olarak tespit edildi. Bu verilerden hareketle % 1 anlamlılık düzeyi için yapılan "F Testi" öğrencilerin beden eğitimi ve spora karşı tutumlarının baba mesleği açısından farklılık göstermediğini ortaya koymuştur.

3.3. Ele Geçen Harçlık Miktarları ve Tutumlar

Ele geçen harçlık miktarlarının öğrencilerin beden eğitimi ve spora karşı tutumlarında farklılığa neden olup olmadığını test etmek üzere, öğrencilerin harçlıklarının (30.000 TL. den az), (30.000 TL. - 50.000 TL. den az), (50.000 TL. - 70.000 TL. den az), (70.000 TL. - 90.000 TL. den az) ve (90.000 TL- +) olmak üzere beş grupta topladık. Bu gruplara sırasıyla (45), (73), (34), (15) ve (6) öğrenci düştü. Her bir grubun "Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeğindeki" ortalamaları yine sırasıyla (4.49), (4.54), (4.54), (4.51) ve (4.29) olarak elde edildi. Bu verilerden hareketle % 1 anlamlılık düzeyi için yapılan "F Testi" öğrencilerin beden eğitimi ve spora karşı tutumlarının ele geçen harçlık miktarları açısından farklılık göstermediğini ortaya çıkarmıştır.

3.4. Babaların Eğitim Düzeyleri ve Tutumlar

Babaların eğitim düzeyleri öğrencilerin beden eğitimi ve spora karşı tutumlarında bir farklılığa neden oluyor mu? Bu hususu test etmek üzere babaların eğitim düzeylerini (okur-yazar değil), (okur-yazar - ilkokulu bitirmemiş), (ilkokul

mezunu), (ortaokul mezunu), (lise veya dengi okul mezunu) ve (yüksek okul - akademi - üniversite mezunu) olmak üzere altı eğitim düzeyine ayırdık. Babası söz konusu eğitim düzeylerinde olan sırasıyla (7), (12), (56), (22), (39) ve (37) öğrenci bulundu. Her bir öğrenci grubunun "Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeğindeki" ortalaması yine sırasıyla (4.51), (4.62), (4.53), (4.51), (4.54) ve (4.54) olarak elde edildi. Bu verilerden hareketle % 1 anlamlılık düzeyi için yapılan "F Testi" öğrencilerin beden eğitimi ve spora karşı tutumlarının babanın eğitim düzeyi açısından farklılık göstermediğini ortaya koymuştur.

3.5. Ailelerin Oturdıkları Yerler ve Tutumlar

Ailelerin oturdukları yerlerin öğrencilerin beden eğitimi ve spora karşı tutumlarında farklılığa neden olup olmadığını test etmek üzere, ailelerin oturdukları yerlerin (Ankara, İstanbul, İzmir), yukarıdakiler dışında (büyük bir kent, kasaba veya küçük ilçe) ve (küçük bucak veya köy) olmak üzere dört değişik kategoride topladık. Bu gruplar sırasıyla (9), (120), (35) ve (9) öğrenciden oluştu. Her bir öğrenci grubunun "Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeğindeki" ortalaması yine sırasıyla (4.60), (4.54), (4.57) ve (4.64) olarak elde edildi. Bu verilerden hareketle % 1 anlamlılık düzeyi için yapılan "F Testi" öğrencilerin beden eğitimi ve spora karşı tutumlarının ailenin oturduğu yer açısından farklılık göstermediğini ortaya koymuştur.

3.6. Ailelerin Oturdukları Bölgeler ve Tutumlar

Ailelerin oturdukları bölgeler öğrencileri beden eğitimi ve spora karşı tutumlarında bir farklılığa neden oluyor mu? Bu hususu test etmek üzere öğrenci ailelerinin oturdukları bölgelere "Marmara", "Ege", "İç Anadolu", "Karadeniz", "Akdeniz", "Doğu Anadolu" ve "Güneydoğu Anadolu" olmak üzere yedi bölgede toplamayı amaçladık. Ne var ki, beden eğitimi ve spor bölümü öğrencileri arasında aileleri "Doğu Anadolu" ve "Güneydoğu Anadolu" bölgelerinde oturan çıkmadı.

Öğrenci ailelerinin oturdukları yerlere göre gruplara bakıldığında bölgelere göre öğrenci aileleri sırasıyla (112), (17), (10), (16) ve (18) olmak üzere dağılım göstermiştir. Her bir öğrenci grubunun "Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeğindeki" ortalaması yine sırasıyla (4.57), (4.48), (4.40), (4.51) ve (4.53) olarak elde edildi. Bu verilerden hareketle % 1 anlamlılık düzeyi için yapılan "F Testi" öğrencilerin beden eğitimi ve spora karşı tutumlarının ailelerin oturduğu bölge açısından farklılık göstermediğini ortaya koymuştur.

3.4. Cinsiyet ve Tutumlar

Bu defa ileri süreceğimiz hipotez şudur: "Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin cinsiyet faktörüne göre be-

den eğitimi ve spora karşı tutumlarında anlamlı fark yoktur". Bu hipotezle ilgili olarak Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü'nde incelenen (57) kız öğrencinin "Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeğindeki" ortalamaları (4.50) ve standart sapması (0.258) dir. Buna karşılık incelenen (116) erkek öğrencinin "Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeğindeki" ortalamaları (4.52) ve standart sapması (0.240) olarak elde edildi. Bu verilerden hareketle % 1 anlamlılık düzeyi için yapılan "Z Testi" öğrencilerin beden eğitimi ve spora karşı tutumlarının farklılık göstermediğini ortaya koymuştur.

SONUÇ

Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin öğrenim düzeyleri, üniversite takımlarında yer alıp almamaları, cinsiyet farklılıkları ve sosyo-ekonomik durumları ile beden eğitimi ve spora karşı tutumları arasındaki ilişkileri saptamak amacıyla yaptığımız bu araştırmada elde ettiğimiz sonuçları şu şekilde özetleyebiliriz:

a) Farklı düzeylerde öğrenim gören Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin takip ettiği müfredat programlarında hemen hemen aynı oluşu ve derslerin birbirlerini tamamlayıcı bir içeriğe sahip olması, gerek kuramsal gerekse uygulamalı ders içi ve ders dışı etkinliklerin öğrencilerde birbirine benzer değer ve tutumlar oluşturması vb. nedenlerle, öğrencilerin öğrenim düzeyleri beden eğitimi ve spora karşı tutumları açısından bir farklılık yaratmamıştır.

b) Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin beden eğitimi ve sporu isteyerek yapmaları, ideal olarak sporu çok sevmeleri yine bu öğrencilerin benzer etkileşim ortamlarından gelmeleri ve benzer yaşantılar geçirmeleri, ayrıca üniversite takımlarında yer alanlara almayanlara göre maddi, manevi herhangi bir farklı olanak tanınmaması vb. nedenler üniversite takımlarında yer alanlarla almayanların beden eğitimi ve spora karşı tutumlarında bir farklılık oluşturmamıştır.

c) Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin sosyo-ekonomik durumlarına bakıldığında;

1- Öğrenci ailelerinin aylık gelir miktarları arasında çok büyük farklılıklar olmadığı ve öğrenci ailelerinin genellikle orta-alt sosyo-ekonomik tabakadan gelmiş olmaları,

2- Öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun baba mesleğinin aylıkla çalışan meslek grubundan (işçi-memur) olmaları,

3- Öğrenci çoğunluğunun aylık gelir miktarlarının yaklaşık olarak aynı olması,

4- Babanın eğitim düzeyine bakıldığında ise, öğrenci çoğunluğunun babalarının eğitim düzeylerinin aynı kategoride olmaları,

5- Yine ailelerin oturdukları yer dikkate alındığında, öğrencinin büyük ekseriyetinin ailenin büyük kent ve ilçelerde oturmakta olması ve sosyo-kültürel koşullar itibariyle benzerlik göstermeleri,

6- Ailenin halen oturmakta olduğu bölge açısından incelendiğinde; öğrencinin büyük bir çoğunluğunun ailesinin Marmara Bölgesi'nde oturmakta olduğu ve buna ilave olarak da çoğunluğun gelişmiş kent ve ilçelerden gelmiş olmaları yanında sosyo-kültürel koşullarının benzerlik göstermesi vb. sosyo-ekonomik faktörler öğrencilerin beden eğitimi ve spora karşı tutum ve değerlerinde farklılık yaratmaktadır.

d) Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü müfredat programının kuramsal ve uygulamalı dersler ve içerikleri bakımından cinsiyet ayrımı yapılmaksızın uygulanması, derslerin aynı salon ve sahalarda yapılması, spor kıyafetlerinin benzemesi, sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel benzerliklerinin bulunması, ortak çalışma alanlarına sahip olmaları ve bu alanlarda cinsiyet faktörü dikkate alınmadan maddi olanak sağlamaları vb. müşterek unsurlarla öğrencilerin cinsiyet faktörlerine göre beden eğitimi ve spora karşı tutum ve değerlerde bir farklılığa neden olmamaktadır.

Bu tespitlerimizin sonucunda ileri süreceğimiz öneriler şunlardır:

a) Uygulanan tüm müfredat programının daha rasyonel bir şekilde ele alınıp, eğitim ve öğretimin bütünlüğü içinde günün koşullarına göre yeniden düzenlenmesi ve düzenleme işlemi yapılırken eğitim bilimcilerden yararlanılması gerekir.

b) Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin ilgisine cevap verecek nitelikte eğitim ve öğretim hizmetlerinin hazırlanması gerekir. Bunun için öğrencilerin tutum değerlerinin ne olduğu, nasıl olması gerektiği ve hangi yollarla kazandırılıp geliştirilebileceği konusunda yeni ve sürekli araştırmaların yapılması zorunluluğu vardır.

c) Öğrencilerin tutum ve değerlerin hangi boyutlarda toplandığı, başka bir araştırmada da belirlendikten sonra bunları daha tutarlı hale getirecek her türlü örgün, yaygın kurumlar kurulmalı ve geliştirilmelidir.

d) Beden Eğitimi ve Spor Bölümü'nün yatılı eğitim ve öğretim gören sisteme dönüştürülüp, öğrencilerin gereksinimi olan her türlü iaa ve ibateleri devlet tarafından günün koşullarına göre temin edilmeli ve desteklenmelidir.

e) Beden Eğitimi ve Spor Bölümü'nün fiziki kapasitesi genişletilip geliştirilmeli ve burada çağdaş eğitim-öğretim olanağı sağlanmalıdır.

f) Bölümdeki öğretim elemanlarının bilgi ve becerilerinin geliştirilmesine olanak tanınmalıdır.

g) Beden Eğitimi ve Spor Bölümü'nün diğer spor kuruluşları ve örgütleriyle diyalogu sağlanmalı ve geliştirilmelidir.

h) Kamu ile olan ilişkilerde devletin basın ve yayın organlarından yararlanılmalıdır.

i) Üniversite takımlarında yer alan Beden Eğitimi ve Spor Bölümünün başarılı sporcu öğrencilerine bazı imtiyazlar tanınmalı ve böylece onlar teşvik edilip özendirilmelidir.

j) Yurt dışındaki beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren kurumlarla dialog kurularak, onların müfredat programları ve spora ilişkin yabancı literatür temin edilip Beden Eğitimi ve Spor Bölümü'nde tercüme olanağı sağlanmalı ve böylece bilimsel yeniliklerden yararlanma yönüne gidilmelidir.

KAYNAKLAR

1. ANAR, Suat: Üniversite Öğrencilerinin Bazı Özellikleriyle Değerleri Üzerine Bir Araştırma, Yayınlanmamış Doçentlik Tezi, Ankara, 1982.
2. ANAR, Suat: Aile ve Toplumsallaşma. Anadolu Üniversitesi Aile Sempozyumu Bildirisi (Yayınlanmamış), 1986.
3. ARMAĞAN, İbrahim: Toplumsal Yapı Bilim ve Sanat, EEÜ-GSF Yayınları, İzmir, 1982.
4. BAIN, Lester: "A Naturalistic Study of Student's Responses to an Exercises Class", Journal of Teaching in Physical Education, 5 (1).
5. BELL, Norman: "Extended Family Relation of Disturbed and Well Families", Family Process, 1 September, 1962.
6. BOOCOOCK, Sorane S.: An Introduction to the Sociology of Learning, New York, Houghton Migglin, 1972.
7. CANTRIL, H. ve Allport G.W.: "Recent Applications of Study of Values", Journal of Abnormal Social Psikology, 28, 1933.
8. HAVIGHURST, H.R.: Neugarten B.L., Society and Education, Boston: Allyn and Bacon Inc., 1967.
9. HOLLINGHEAD, August: Elmtowns Youth, New York: John Wiley and Sons, 1949.
10. LE COMTE, Günay: Türkiye'de Aile İçi Çocuk Gelişimi ve Eğitim Sistemi, İstanbul: Milli Eğitim Yayınları, 1978.
11. ÖZBAYDAR, Sabri: İnsan Davranışının Sınırları ve Spor Psikolojisi İstanbul: Serbest Matbaası, 1983.
12. ÖZER, Serper: Uygulamalı İstatistik 2, İstanbul, Filiz Kitabevi, 1986.

13. SERPER, Özer - GÜRSAKAL, Necmi: Araştırma Yöntemleri Üzerine, İstanbul, Formül Matbaası, 1983.
14. SÖNMEZ, Veysel: Öğretmen El Kitabı.
15. STUB, Holger R.: The Sociology of Education, Ontario: The Dorsey Press, 1975.
16. SWIFT, D.F.: "Meritocratic and Social Class Selection", Educational Response, 8 1965.
17. TEZCAN, Mahmut: Kuşaklar Çatışması: Okuyan ve Çalışan Gençlik Üzerine Bir Araştırma, Ankara, Kadioğlu Matbaası, 1981.
18. ÜNAL, Cavit: Genel Tutumların ve Değerlerin Psikolojisi Üzerine Bir Araştırma, Ankara: Ankara Üniversitesi, Basımevi, 1981.
19. WARNER, Lloyd W. ve Diğerleri: Who School be Educated, New York, Harper, 1944.
20. YOUNG, Kimball and MACK Roymond W.: Sociology and Social Lifeh, New York: American Book, 1962.